



KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Katedra systematické teologie a filosofie

Posudek vedoucího/vedoucí diplomové práce

jméno vedoucího/vedoucí Mgr. Vojtěch Mašek, Ph.D.

Autor/autorka práce: Ing. Bc. Vladislava Tomicová
 Studijní program/obor: Teologie, Katolická teologie
 Název práce: Etické aspekty pojetí práce jako dlouhodobého lidského závazku
 Vedoucí práce: Mgr. Vojtěch Mašek, Ph.D.
 Rozsah práce: 67s.

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	Nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel;				

formální jednota poznámkového a kritického aparátu	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Zpracování příloh	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Celková typografická úprava	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Práce stanovených cílů dosahuje	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
C. Celkový přínos práce Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano	ne		
Práce je kompilační prací	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>		
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>		
Práce přináší nové poznatky	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
Práce navrhuje nové metodické přístupy	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
Práce má metodologický/teologický přínos	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
D. Průběh zpracování práce				
	ano	ne		
Autor/ka pravidelně konzultovala s vedoucím práce	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
Autor/ka přicházela se samostatnými tvůrčími podněty	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		

Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Je třeba v první řadě ocenit, že diplomantka Ing. Bc. Vladislava Tomicová si vytyčila nosné a velmi náročné téma, které zaměstnávalo několik generací našich předků po stránce teoretické i praktické: problém odcizení práce a znovunalezené odpovědnosti člověka za ni. Autorka se zamýšlí především nad otázkou normativně-motivačních předpokladů, za nichž může dnešní pracovník (v podmínkách globální tržní ekonomiky) přijmout určitý z vnějšku uložený pracovní úkol svobodně za vlastní. V 1. kapitole práce se proto pokouší analyticky rozlišit fenomén závazku jako "povinnosti vyplývající ze vztahu stvrzeného slibem, smlouvou, zákonem nebo zvyklostí" a odpovědnosti jako "osobně a dobrovolně přijatého závazku", který nemá nutně povahu formální a veřejnou, ale spíše neformálně etickou. Na základě věcně zdůvodněné inspirace mezi křesťanskou sociální etikou a úvahami vybraných moderních filosofů práce (Kwant, Arendtová, Weilová, zástupci pozdní frankfurtské školy), poté autorka formuluje základní etický předpoklad (kritérium) závaznosti práce, jímž je pro ni praktické uznání osobní důstojnosti každého člověka, zvláště v situaci prosté, manuální a "automatické" práce. V závěrečné kapitole autorka toto kritérium vztahuje ke konkrétním problémům současné podnikové praxe, jimiž jsou podceňování nebo naopak přetěžování pracovní odpovědností, nespravedlnost v odměňování, přehlížení drobných prohřešků, nadměrná kontrola pracovníků nebo psychický nátlak. V těchto analýzách Ing. Tomicová zúročuje svou dlouholetou zkušenost personalistky v hutním průmyslu na Ostravsku. Ocenit je třeba i stylistickou stránku textu.

Hlavním nedostatkem diplomové práce je argumentační zkratkovitost a nedopracovanost určitých pasáží teoretické části. Autorka dostatečně neobjasňuje vzájemnou souvislost mezi vnější a vnitřní (popř. dobrovolnou a nedobrovolnou) pracovní odpovědností, příliš nerozlišuje mezi prací jako komplexním ontologicko-etickým jevem (existenciální oporou a starostí) a prostým pudem sebezáchovy, a nedokáže hlouběji těžit z jinak dobře zvolené filosofické literatury. Pro lepší orientaci v současných etických debatách o odpovědnosti (nejen ve vztahu k otázce práce) proto doporučuji alespoň nahlédnout do prací Roberta Spaemanna, Kurta Bayertze, Hanse Lenka nebo Vojtěcha Šimka. Více prostoru by bylo třeba věnovat také proměnám pracovní odpovědnosti v souvislosti s tzv. robotizací a hospodářskou globalizací, a v neposlední řadě i otázce transcendentního/duchovního (nejen společenského) rozměru lidské práce.

Přesto s ohledem na obtížnost tématu, poctivou práci na textu i během průběžných konzultací doporučuji práci k obhajobě a navrhuji ji hodnotit jako chvalitebnou.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

1. Co je jádrem úvahy o "přetížení odpovědností" v současné podnikové sféře podle teoretiků pozdní frankfurtské školy (zejména Klause Güntera nebo Axela Honnetha) a jak byste jejich výklad hodnotila z pozice křesťanské etiky?
2. Co znamená duchovní rozměr práce v pojetí Jana Pavla II.? Stručně vysvětlete s ohledem na encykliku Laborem exercens, případně knihu Františka Burdy: Obraz člověka ve filosofickém světě Karola Wojtyly.
3. Na jaké problémy spojené s pracovní odpovědností nejčastěji narážíte u dělníků na Ostravsku (Ještě jednou je krátce shrňte a přibližte).

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 27.8.2019

Podpis: